

HET DOEK VALT

(Winter Glory)

Een komedie in twee bedrijven

door

PETER COKE

vertaling

Jan Hulsegge

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **HET DOEK VALT - WINTER GLORY** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **PETER COKE** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **10** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten
van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

Dame Beatrice Appleby (Bee)

Dolores

Miss Nanette Parry (Nan)

Miss Elizabeth Hatfield (Hattie)

Brigade Generaal Albert Rayne, C.B., C.M.G., M.V.O.

Mrs. Honeywell

Mrs. Coyle

Fay Lombard

Sergeant Waller (geen tekst)

Bert (geen tekst)

Tijd van handeling: heden

EERSTE BEDRIJF:

Eerste tafereel - een morgen in de winter

Tweede tafereel - de volgende zondag, vroeg in de middag.

TWEEDE BEDRIJF:

Eerste tafereel - tien dagen later, 's middags

Tweede tafereel - een paar weken later, 's middags

Plaats van handeling: Het stuk speelt zich af in de zitkamer van de flat van Dame Beatrice, grenzend aan Albert Hall.

DECOR:

De zitkamer van Dame Beatrice maakt deel uit van een flat op de tweede verdieping van een ouderwets flatgebouw dat grenst aan Albert Hall. Het is een gezellige, wat ouderwets ingerichte kamer, vol met goed meubilair (inclusief '3n grootvaders klok), snuisterijen en diverse souvenirs van buitenlandse reizen. Er zijn twee ingangen; een kleine deur vooraan links, die leidt naar de slaapkamer van Dame Beatrice, en dubbele deuren, nét iets rechts van het midden (achteraan), die leiden naar de hal en de doorgang naar de rest van het appartement. Direct aan de overkant van de hal is de voordeur van de flat, die leidt naar de gemeenschappelijke gang. Deze deur heeft een Yaleslot en een brievenbus. Achteraan links, grote erkerramen, die uitkijken op het park. Het Albert Memorial is in de verte zichtbaar. Vooraan rechts zit de open haard, met daarin een ouderwets straalkacheltje, dat niet aan is. Boven de schoorsteenmantel hangt een schilderij met een scharnier. Dit schilderij houdt een kleine kast verborgen. Voor de open haard staat een leunstoel, met daar tegenover, rechts-midden, een ouderwetse lage bank zonder leuning met een tafel ervoor. Achteraan rechts staat een dressoir, met een kleine stoel links ervan. De klok staat links van de dubbele deuren met daarnaast links een kleine stoel. In de erker staat een bloementafeltje. Verborgen door de raamkast is een houten bak bevestigd aan een touw. De bak kan naar beneden of naar boven gehaald kan worden door middel van een katrol. Achteraan links-midden staat een grote tafel met een krukje eronder, en verder naar voren een leunstoel. Naast de slaapkamerdeur (vooraan) staat een bureau met een bureaustoel, en achter het bureau zijn boekenplanken tegen de muur gemaakt. Aan de andere kant van de slaapkamerdeur (achteraan) staat een zuil, met een verborgen kastje in de plint. In de hal staat een kapstok. Drie hangplanten zijn vastgemaakt aan de bak in de erker, en zijn zichtbaar als de bak omhoog getrokken wordt.

EERSTE BEDRIJF

Eerste tafereel

Als het doek opengaat zit Dame Beatrice -behoorlijk op leeftijd, maar met een sprankelende persoonlijkheid en vol enthousiasme- op de bank terwijl haar haar wordt geborsteld door Dolores -een heerlijke extroverte jonge vrouw van vijf en twintig met opvallende kleren en haren. De krullers en de rest van haar apparatuur ligt op tafel; de telefoon gaat.

Dolores: Zal ik opnemen?

Bee: Hummmm.... nee, liefje, dank je. Ik denk dat het een beetje moeilijk is. Roep Nan even, wil je? Miss Parry.

Dolores: *(gaat naar de haldeur)* Miss Parry!

Nan: *(achter)* Wat is er? *(Nan verschijnt in de deuropening. Ze is een oudere dame met een wilde bos haar en een grove manier van doen, die een deel van haar vriendelijkheid verbergt; kwaad)* Ik ben druk bezig een rotbrief aan de minister van landbouw en visserij te schrijven.

Bee: Kan dat even wachten? *(ze gebaart naar de telefoon)*

Nan: *(gaat naar de telefoon)* Natuurlijk.

Bee: Als het je weet wel is, dan weet je wat je moet doen. *(Nan knikt en pakt op)*

Nan: *(met hoge en keurige stem)* Hallo? Wie is dat?..... Oh, nee. Het spijt me, maar Dame Beatrice is naar Zimbabwe afgereisd..... Zimbabwe! Is dat geen prachtige naam? Ruikt naar jungle en oorlogskreten vind ik..... Ik kan het u werkelijk niet zeggen; het hangt af van het weer en van de hertogin, natuurlijk.

Bee: *(fluistert)* Niet overdrijven.

Nan: *(in de telefoon)* De hertogin, haar gastvrouw..... Ik zal het haar onmiddellijk vertellen als ze terug komt uit *(dramatisch)* Zimbabwe. *(ze legt de hoorn neer)* Dat zal ze wel een tijdje koest houden.

Bee: Dank je zeer, liefje. *(tegen Dolores)* Nan was.... *(herstelt het snel)* Nan is één van de meest bekende spraakleraressen in dit land. Ze is geweldig aan de telefoon.

Dolores: De huiseigenaar?

Bee: *(knikt)* Heel slim. Hij is een vreselijke oude zeur; we zijn maar een paar weken huur achter.

Dolores: Leuk als je een hertogin kent.

Bee: Die ken ik helemaal niet. Ze bestaat alleen in onze verbeelding, liefje. Eén van de weinige dingen waar we in dit huis geen gebrek aan hebben.

Dolores: Oh, wat jammer!

Nan: (*kijkt haar aan*) Ik zou wel iets aan je klinkers kunnen doen, als je dat wilde.

Dolores: Mijn....?

Bee: (*duidelijk*) Klinkers, liefje.

Dolores: Oh, ik snap het. (*goedgemutst*) En ik zou wel wat aan uw haar kunnen doen, als u dat wilde.

Nan: (*bars*) Eén nul. Maar in mijn geval heb ik net zoveel ijdelheid als geld, dank je. (*af*)

Dolores: (*begint weer te borstelen*) Ze is me er één.

Bee: Wacht maar tot je de anderen leert kennen.

Dolores: Ik ken Miss Hatfield al, ik heb haar haar gedaan.

Bee: Natuurlijk: ik word dement. Je kent alleen de generaal nog niet. Zijn haar hoeft je niet te doen.

Dolores: Hebben ze altijd al bij u gewoond?

Bee: Vanaf dat mijn man overleden is, zo'n twintig jaar geleden. Financieel was het voor ons allemaal de beste oplossing.

Dolores: En die flat hiernaast met die oude meisjes dan?

Bee: Je bent vanmorgen wel heel erg nieuwsgierig.

Dolores: Sorry; dat komt omdat ik meestal probeer de klanten aan de praat te houden, dan merken ze niet dat ik het verkeerde stuk eraf knip.

Bee: De 'oude meisjes' hiernaast zijn daar, omdat wij..... op een vreemde manier, die ik je niet ga uitleggen, want dan komen we allemaal in de gevangenis terecht... veel geld hebben verdiend. Dus we hebben die flat gehuurd voor vier mensen die een mooi huis verdiend hebben, maar het niet kunnen bekostigen.

Dolores: Dan hebben ze geluk gehad.

Bee: We hebben twee oude zusters die dat ook vinden. En een heel aardige vrouw die we nauwelijks kennen. Maar ook nog een vreselijk oude mopperpot die we beter nooit hadden kunnen ontmoeten... (*een klop op de deur en Miss Hatfield komt binnen. Ze is oud, klein, lief en altijd heel gespannen*)

Hattie: Ik moet even binnen wippen....

Bee: Maar natuurlijk, Hattie, liefje. Wat is er?

Hattie: Iets heel belangrijks. (*ze staat met haar handen voor haar mond*) En ik heb geen idee wat het is. Ik probeer iets te doen, maar dan weet ik niet meer wat ik wilde doen. Ik begin me echt zorgen te maken over mezelf.

Bee: Onzin. Dat doe ik ook voortdurend. Zolang het nog niet (*aftellen op de vingers*) het bad laten lopen, iets op het gas laten staan, of een kledingstuk vergeten aan te trekken, dan is er nog niks aan de hand.

Hattie: Nee, zoiets is het niet.... *(beklopt zichzelf)* hoop ik...

Bee: Je kent Dolores al, hè?

Hattie: Ja.

Dolores: Ik wil me niet opdringen, maar wordt het geen tijd eens weer een afspraak te maken, Miss Hatfield?

Hattie: Ik kom niet weer naar jou toe.

Dolores: Ik dacht dat ik u geweldig mooi had geknipt.

Hattie: Je hebt me beledigd.

Dolores: U verwacht me met iemand anders.

Hattie: Helemaal niet. Je hebt geweigerd me te laten betalen. Ik weet wel dat ik maar een armzalige porceleinhersteller ben, die niet al te veel werk heeft. Maar ik wil dat je je realiseert dat ik vroeger heel goed was en veel geld verdiende. En je hebt me echt vernederd. Diep.... *(ze rent in tranen weg)*

Dolores: Oh, hemeltje lief.

Bee: Maak je maar geen zorgen; ze is zo in de war omdat ze een lelijke brief van de bank heeft gehad. Maar dat doet me er aan denken, liefje: je moet me dit keer iets meer laten betalen.

Dolores: U zult over een paar minuten ook vernederd worden.

Bee: Ik weet wat anderen vragen, en het is niet juist dat jij het voor de helft doet.

Dolores: Ik heb massa's rijke klanten, die ik veel te veel vraag, dus uiteindelijk komt het op hetzelfde neer. *(ze begint de boel bij elkaar te zoeken. De generaal komt binnen. Hij is even oud als de anderen, maar heeft nog een stramme militaire houding en behandelt iedereen alsof het rekruten zijn. Maar hij is zo charmant dat niemand hem dat kwalijk neemt. Hij heeft altijd een klembord bij zich)*

Generaal: Waarom krijgen we geen koffie vanmorgen?

Bee: Omdat mevrouw Honeywell het nog niet heeft gebracht.

Generaal: Waarom niet: elf honderd uur is koffietijd. *(hij kijkt op zijn horloge)* Het is nu elf uur nul negen en dertig seconden.

Bee: Ze heeft veel werk met die twee flats, Bertie.

Generaal: Ze zou nog geen tien seconden te laat zijn als ze zich hield aan de roosters die ik voor haar gemaakt heb.

Bee: Voordat ze die goed en wel begrepen heeft zou ze altijd te laat zijn. *(voorkomt zijn kwaadheid)* Waarom laat je dit aardige meisje die uitsteeksels in je nek niet even wegknippen, Bertie?

Dolores: Zal ik u even wat bijknippen, generaal?

Generaal: Nee, dank u.

Dolores: Ik ben gewend mannen te knippen. Mijn vriendje zegt dat ik heel goed ben.

Bee: Oh, hoe gaat het met hem?

Dolores: Oh, niet het vriendje waar ik u de vorige keer over verteld heb. Nu heb ik Bob. Veel beter. Absoluut fantastisch. Hij heeft de liefste neus die ik ooit gezien heb: ik krijg er de kriebels van. Nu, wat gaan we doen, generaal?

Generaal: Een vrouw die mijn haar knipt?

Dolores: Ik doe het voor de halve prijs, die je een man betaalt. En geen fooi.

Generaal: Hmm. Ik zal erover nadenken. *(Hattie doet de deur open en laat mevrouw Honeywell binnen, die een blad met koffiekoppen draagt. Ze is van middelbare leeftijd en erg huiselijk. Hattie komt ook binnen)*

Honeywell: Koffie!

Generaal: Het werd ook langzamerhand tijd.

Hattie: Oh, ben ik te laat?

Generaal: Dertien minuten en vijftien seconden te laat.

Hattie: Oh, is dat alles?

Generaal: Alles, mens? Realiseer je je niet dat dat betekent dat ik de hele dag dertien minuten en vijftien seconden te laat zal zijn?

Honeywell: *(rustig)* Dan kun je maar beter vlug je koffie opdrinken. Denk er aan, het is gloeiend. *(ze gaat weg als Nan binnen komt en een kop koffie pakt)*

Hattie: *(gaat naar Dolores met een kop)* Ik kom mijn verontschuldigungen aanbieden voor zonet. Het komt omdat ik geen zenuwdrankje meer heb.

Dolores: Ik zal wat laten bezorgen als u me vertelt hoe het heet.

Hattie: Och, wat aardig van je, maar ik zal eraan denken, dank je. *(ze legt een knoop in haar zakdoek)* Oh, er zit er al één in, ik vraag me af waar die voor is? Koffie?

Dolores: Nee, dank u. *(ze heeft alles ingepakt)* Ik ben al te laat voor mijn volgende afspraak.

Generaal: Gebrekkige planning, waarschijnlijk. Ik zal wel een rooster voor je maken, als je wilt.

Dolores: *(gaat naar de deur)* Nee, dank u; we zullen er wel eens over babbelen als ik uw haar knip. Doei, allemaal. *(iedereen groet; af)*

Generaal: *(als ze koffie gaan drinken)* Leuk meisje. Goed om weer eens iemand met zo'n figuurtje te zien.

Bee: Dank je! Maar het is ook een heel goed meisje; staat altijd klaar voor andere mensen.

Hattie: *(zucht)* Als wij dat nog maar konden.

Nan: Na die laatste mislukking konden we echt niet doorgaan.

Bee: Ik ben het daar niet mee eens.

Generaal: Je hebt zeker vergeten dat dat tuinfeestje ons vier honderd

en veertig pond heeft gekost.

Bee: Alleen maar omdat die stomme tent in elkaar zakke.

Nan: Omdat we te oud zijn om dat soort dingen te organiseren.

Bee: Onzin! We kunnen alles nog. We hebben verbeeldingskracht, ervaring, enthousiasme...

Generaal: *(onderbreekt)* En reumatiek, artritis, geheugenverlies.

Bee: *(fel)* Sterke punten als we ze goed gebruiken. Vanzelfsprekend lijden we aan die kwaaltjes en met de wijsheid der jaren is het maar al te vanzelfsprekend dat niemand zou geloven dat wij nog iets spectaculairs zouden doen.

Hattie: *(bezorgd)* Oh, hemeltje. Ik heb niet graag dat je in zo'n stemming bent: er gebeurt dan altijd iets verschrikkelijks.

Honeywell: *(doet de deur open)* Sorry, maar mevrouw Coyle van hiernaast staat erop u te spreken. *(mevrouw Coyle komt binnen, Honeywell af. Mevrouw Coyle is een slecht gehumeurde, vreemd uitziende oude vrouw, die een strooien tas met twee hengsels bij zich heeft waar een stukje deken uit steekt. Ze gromt meer dan ze praat)*

Coyle: *(dreigend; wijst op de tas)* Heb net Heloise uitgelaten.

Bee: Oh?

Coyle: Dacht dat ik het maar beter kan zeggen voor het geval er klachten komen. En er informatie van de klager of klagers komt, het is de tweede keer vandaag al. *(ze stampt naar buiten)*

Bee: Dat is de dank voor het feit dat we meer uitgeven dan we hebben voor een flat waar ze nagenoeg voor niks woont.

Generaal: Ouwe tang.

Nan: En je kunt het toch geen uitlaten noemen als ze dat arme beest is een tas draagt.

Hattie: Oh, ik ben bang dat dat mijn fout is. Ik had er twee, dus heb ik er haar een meegegeven zodat de portiers Heloise niet kunnen zien. Ze mag hier geen hond hebben.

Nan: Ze moet die ouwe, zieke hond niet langer houden. De veearts heeft haar gesmeekt het beest een spuitje te mogen geven, maar ze noemt hem een idioot en laat het beest lijden.

Hattie: Ik weet het, het is wreed. Ik maak me zorgen.

Generaal: *(wuijft met de hand voor zijn gezicht)* Het begint echt onaangenaam te worden. Heb je het niet gemerkt toen ze binnen kwam?

Nan: Wie niet. Ik heb mevrouw Mackintosh vanmorgen in de lift ontmoet. Ze zei dat het erger stonk dan de knapen die na een week op zee van een vissersboot komen.

Honeywell: *(doet de deur open)* Mevrouw Lombard van hiernaast om

u te spreken. (*Mevr. Honeywell laat Fay Lombard binnen en gaat af. De zorgvuldige make up van Fay samen met de resten van haar vroegere schoonheid, verbergen haar hoge leeftijd. Ze maakt nog steeds indruk met haar geestdrift en sporen grandeur. Ze legt tenminste op één woord in iedere zin overdreven de nadruk*)

Fay: Lieverds, je moet me deze volkomen onaangekondigde inval niet kwalijk nemen.

Bee: Helemaal niet, kom binnen. (*staart naar haar*) Wat heb je gedaan? Je ziet er fantastisch uit.

Generaal: Stralend, mevrouw Lombard.

Fay: "Fay", lieverds, alsjeblieft! Na jullie engelachtige hartelijkheid en gulheid om me in die heerlijke flat hiernaast te laten wonen, smeed ik jullie me Fay te noemen.

Generaal: We zullen het als een eer beschouwen, Fay.

Fay: Oh, lieve man die je bent! Ik ben zo blind als een mol, dus ik was er eerst niet zo erg zeker van, maar nu ik je van dichtbij bekijk, zie je er zelfs nog voornamer uit dan ik dacht.

Generaal: (*verrukt*) Dat is heel aardig.

Fay: Maar ik ben niet gekomen om jullie op te hemelen, maar om op te scheppen. (*in vervoering*) Er is iets buitengewoon geweldigs gebeurd.

Bee: Vertel gauw.

Fay: Nu, jullie hebben natuurlijk nog nooit van mij gehoord, maar eeuwen geleden heb ik eens een beetje succes op het toneel gehad.

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto